

APSTIPRINĀTS
Biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs”
biedru sapulces 2005. gada 8.aprīļa sēdē, prot. Nr. 7

Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja

„Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika”

Izdota saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku
civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma
44. panta otrās daļas 7. punktu un
biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs”
statūtu 4.10.17. apakšpunktu

Grozījumi:
2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra,
2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija, 2006.gada 24.novembra
un 2008.gada 25.septembra
Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja biedru
sapulcē apstiprinātais nolikums
„Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”

Rīga
2006

I. Vispārīgie jautājumi

1. Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja „Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika” (turpmāk – metodika) nosaka transportlīdzekļu (vieglo, kravas automobiļu, piekabju, autobusu, motociklu, trolejbusu un tramvaju) zaudējumu aprēķina un transportlīdzekļu vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšanas kārtību sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajā apdrošināšanā, kā arī tehnisko ekspertīžu izmantošanu zaudējumu regulēšanā.

2. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas tehniskie eksperti (turpmāk – eksperti) veic tehniskās ekspertīzes saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, izmantojot šo metodiku. Lai novērtētu zaudējumus, kas radušies sakarā ar transportlīdzekļa bojājumu vai bojāeju, obligāti jāveic tehniskā ekspertīze.

3. Šo metodiku izmanto:

3.1. eksperti:

3.1.1. veicot ceļu satiksmes negadījumā bojāta transportlīdzekļa zaudējumu aprēķinu;

3.1.2. nosakot transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma;

3.1.3. sniedzot atzinumu par transportlīdzekļa remonta tehnisko neiespējamību vai ekonomisko nepamatotību;

3.1.4. nosakot ceļu satiksmes negadījumā bojā gājuša transportlīdzekļa atlieku vērtību;

3.2. apdrošinātāji un Transportlīdzekļu apdrošinātāju Birojs (turpmāk – Birojs), izmantojot tehniskās ekspertīzes zaudējumu regulēšanā.

II. Zaudējumu aprēķinam nepieciešamie dati

4. Zaudējumu aprēķinam ir nepieciešami šādi dati:

4.1. transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgums gados un mēnešos (ja mēnešus iespējams konstatēt) uz ceļu satiksmes negadījuma brīdi, ko nosaka, pamatojoties uz transportlīdzekļa izlaiduma gadu un mēnesi (ja mēnesi iespējams konstatēt), kāds norādīts:

4.1.1. transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentos, ja transportlīdzeklis reģistrēts, vai

4.1.2. dokumentos, kas nepieciešami transportlīdzekļa reģistrācijai saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu, ja transportlīdzeklis vēl nav reģistrēts, vai

4.1.3. transportlīdzekļa izgatavotāja piešķirtā transportlīdzekļa identifikācijas numurā (VIN), ja transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgumu nav iespējams noteikt saskaņā ar metodikas 4.1.1. un 4.1.2.apakšpunktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

4.2. transportlīdzekļa nobraukums (km) no ekspluatācijas sākuma, ko nosaka:

4.2.1. nolasot no tehniskā kārtībā esoša spidometra,

4.2.2. pēc transportlīdzeklim reglamentēto apkopju uzskaites servisa grāmatiņas ierakstiem, nepieciešamības gadījumā transportlīdzekļa nobraukumu koriģējot, vai;

4.2.3. pēc Ceļu satiksmes drošības direkcijas fiksētā nobraukuma transportlīdzekļa ikgadējās tehniskās apskates dokumentā, nepieciešamības gadījumā transportlīdzekļa nobraukumu koriģējot, vai;

4.2.4. pēc normatīvā nobraukuma atbilstoši transportlīdzekļa ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 1. un 2. pielikumu, ja, izmantojot 4.2.1., 4.2.2. un 4.2.3.apakšpunktā minētās metodes, nav iespējams iegūt ticamus datus par transportlīdzekļa faktisko nobraukumu, vai;

4.2.5. nepieciešamības gadījumā nolasot elektronisko informāciju par faktisko nobraukumu no elektroniskās vadības sistēmas, ja transportlīdzekļa nobraukumu nav iespējams noteikt saskaņā ar metodikas 4.2.1., 4.2.2., vai 4.2.3. apakšpunktu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

4.3. ekspluatācijas nolietojums (%), kuru nosaka:

4.3.1. vieglajiem automobiļiem atbilstoši ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 1. pielikumu;

4.3.2. kravas automobiļiem, piekabēm, autobusiem un motocikliem atbilstoši ekspluatācijas ilgumam saskaņā ar metodikas 2. pielikumu;

4.3.3. atsevišķi šādos gadījumos:

4.3.3.1. transportlīdzekļu riepām atbilstoši nodilumam saskaņā ar metodikas 9. pielikumu;

4.3.3.2. transportlīdzekļu tentiem saskaņā ar metodikas 10. pielikumu;

4.3.3.3. transportlīdzekļu audioiekārtai saskaņā ar metodikas 11. pielikumu;

4.3.3.4. akumulatoru baterijām atkarībā no ekspluatācijas ilguma un izgatavotāja noteiktā kalpošanas laika;

4.3.3.5. gāzu izplūdes sistēmas elementiem atkarībā no korozijas pakāpes;

4.3.3.6. jaunām rezerves daļām, kuras mainītas transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā un kurām izgatavotājs vai remontuzņēmums ir paredzējis garantiju, un ja transportlīdzekļa īpašnieks uzrāda rezerves daļu iegādes vai

remonta izdevumus apliecinošus maksājumu dokumentus, nolietojumu nepielieto;

4.3.4. ja metodikas 4.3.3. apakšpunktā minētajos gadījumos nav iespējams noteikt individuālo nolietojumu, tad piemēro transportlīdzeklim noteikto ekspluatācijas nolietojumu atbilstoši metodikas 4.3.1. vai 4.3.2. apakšpunktam;

4.4. ekspluatācijas nolietojuma koeficients (ekspluatācijas nolietojums izteikts decimāldaļās).

5. Ekspluatācijas nolietojumu (%) samazina, atskaitot samazinājumu (%) saskaņā ar metodikas 3. un 4. pielikumu, ja transportlīdzekļa nobraukums no ekspluatācijas sākuma mazāks par normatīvo nobraukumu.

6. Ekspluatācijas nolietojumu (%) palielina, pieskaitot:

6.1. palielinājumu (%) saskaņā ar metodikas 3. un 4. pielikumu, ja transportlīdzekļa nobraukums ekspluatācijas laikā lielāks par normatīvo nobraukumu;

6.2. palielinājumu 0,5% gadā par katru ekspluatācijas gadu apvidus automobiļiem, speciālajiem automobiļiem, taksometriem un maršruta autobusiem;

6.3. palielinājumu līdz 10%, ja transportlīdzeklim ir virsbūves krāsojuma defekti, mehānisko bojājumu vai caurejošas korozijas pēdas;

6.4. palielinājumu līdz 25%, ja eksperts sniedz argumentētu pamatojumu transportlīdzekļa faktiskā tehniskā stāvokļa neatbilstībai ekspluatācijas ilgumam un nobraukuma rādītājiem.

7. Ekspluatācijas nolietojumu transportlīdzeklim nenosaka lielāku par 80%, ja transportlīdzeklis ir tehniskā kārtībā un tam ir valsts tehniskā apskate ar derīgu termiņu. Ja nav izpildīta viena no šīm prasībām, eksperts ir tiesīgs noteikt arī lielāku ekspluatācijas nolietojumu.

8. Veicot ekspluatācijas nolietojuma korekciju, koriģē arī attiecīgo ekspluatācijas nolietojuma koeficientu.

III. Datorizētās zaudējumu aprēķina metodes

9. Izmantojot datorprogrammu AUDATEX, ekspertam jāievēro visas datorprogrammas lietotāja instrukcijas. Datorprogrammu AUDATEX neizmanto Neatkarīgo valstu savienībā ražoto automobiļu zaudējumu aprēķinam.

10. Zaudējumu aprēķinam, izmantojot datorprogrammu AUDATEX, rezerves daļu cenas noteikšanai izmanto šādus transportlīdzekļa adaptācijas un ekspluatācijas nolietojuma koeficientus:

10.1. K_a - adaptācijas koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 5. pielikumu un kuru izmanto rezerves daļu cenas noteikšanai, zaudējumu aprēķinam izmantojot vācu izdevuma EUROTAXSCHWACKE

SchwackeListe katalogu KALKULATION vai vācu datorprogrammu AUDATEX;

10.2. K_e – ekspluatācijas nolietojuma koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 1. un 2. pielikumu un kuru koriģē atbilstoši metodikas II nodaļas norādījumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

11. Rezerves daļas cena pēc samazināšanas zaudējumu aprēķinā nedrīkst būt mazāka par attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošas un turpmākai ekspluatācijai derīgas lietotas rezerves daļas Latvijas tirgus (turpmāk – tirgus) cenu. Datorprogrammā AUDATEX rezerves daļu cenu koriģē, izmantojot attiecīgos kodus:

11.1. adaptācijas koeficientam:

11.1.1. „Atvilkums detaļai” (kods 22) - ja adaptācijas koeficients mazāks par 1, tad tā lielumu izteiktu % ievada kā starpību starp 1 un adaptācijas koeficientu vai

11.1.2. „Piemaksa detaļai” (kods 23) –, ja adaptācijas koeficients lielāks par 1, tad tā lielumu izteiktu % ievada kā starpību starp adaptācijas koeficientu un 1;

11.2. nolietojuma koeficientam - „Atvilkums par vērtības paaugstināšanu” (kods 24) - ekspluatācijas nolietojuma koeficienta lielumu izteiktu % ievada atbilstoši noteiktajam ekspluatācijas nolietojuma koeficientam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

12. Atsevišķi aprēķina rezerves daļu cenu un to ievada datorprogrammā AUDATEX sadaļā „Zonu izvēle”, izmantojot ekrāna izvēlni „MUT→BM”:

12.1. metodikas 4.3.3. apakšpunktā minētajos gadījumos;

12.2. rezerves daļām, kuras nav pieejamas lietotu rezerves daļu tirgū un remonts iespējams, izmantojot tikai oriģinālas vai jaunas rezerves daļas, zaudējumu aprēķinā izmanto oriģinālu vai jaunu detaļu cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam, ar nosacījumu, ka transportlīdzekli remontē remontuzņēmumā, un apdrošinātājs vai Birojs atlīdzību pārskaita šim remontuzņēmumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

13. Zaudējumu aprēķinā transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks ir seši gadi un ilgāks, var izmantot attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietotu rezerves daļu cenu, par kādu šo rezerves daļu var iegādāties tirgū, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam. To cenu datorprogrammā AUDATEX ievada sadaļā „Zonu izvēle”, izmantojot ekrāna izvēlni „MUT→EM”. Minētajā gadījumā ievēro šādus nosacījumus:

13.1. šādu rezerves daļu tirgus cenu zaudējumu aprēķinā var iekļaut tikai tādā gadījumā, ja attiecīgās rezerves daļas ir iespējams iegādāties lietotu rezerves daļu tirgū;

13.2. zaudējuma aprēķinā vienas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu cenu noteikšanai neizmanto citas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu tirgus cenu, izņemot gadījumus, ja rezerves daļas ir identiskas;

13.3. zaudējumu aprēķinā, iekļaujot metodikas 13. punktā minēto rezerves daļu tirgus cenu, jānorāda to iespējamā iegādes vieta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

14. Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundas izcenojumu vieglajiem automobiļiem, kravas automobiļiem, piekabēm, autobusiem un motocikliem nosaka katrai transportlīdzekļa markai atsevišķi atbilstoši to ekspluatācijas ilgumam, balstoties uz ekonomiski pamatotiem faktoriem. Transportlīdzeklim tā izgatavotājrūpnīcas noteiktajā garantijas laikā izmanto tāda remontuzņēmuma, kas ir tiesīgs veikt transportlīdzekļa remontu tā izgatavotājrūpnīcas noteiktajā garantijas laikā, normstundu izcenojumu. Datorprogrammā AUDATEX ievada normstundu izcenojumus, izmantojot sadaļu “Normstundu izcenojumi”.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

IV. Nedatorizētās zaudējumu aprēķina metodes

15. Ja zaudējumu aprēķinam neizmanto datorprogrammas, tad izdevumus par transportlīdzekļa remontu nosaka:

15.1. izmantojot šādu formulu:

$$R_{izd} = RD + N_{st} * N_{izc} + M_{izd} \quad (Ls),$$

kur

R_{izd} – remonta izdevumi (Ls);

RD – rezerves daļu cena (Ls) atbilstoši ekspluatācijas ilgumam;

N_{st} – remontdarbu normstundu skaits (stundas);

N_{izc} – normstundas izcenojums (Ls);

M_{izd} – materiālu izmaksas (Ls);

$$RD = RD_{mc} * (1 - K_e) \quad (Ls),$$

kur:

RD_{mc} – rezerves daļu, ko paredz izgatavotājs, mazumtirdzniecības cena, (Ls);

K_e – ekspluatācijas nolietojuma koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 1. un 2. pielikumu un kuru koriģē atbilstoši metodikas II nodaļas norādījumiem .

15.2. izmantojot vācu izdevuma EUROTAXSCHWACKE Scwacke Liste katalogu KALKULATION un katalogu LACKIERUNG, izmantojot šādu formulu:

$$R_{izd} = RD_{kat} * K_a * (1 - K_e) + N_{st} * N_{izc} + M_{izd} \quad (Ls),$$

kur:

RD_{kat} – katalogā ievietotā rezerves daļu cena (Ls);

K_a – adaptācijas koeficients, kuru nosaka saskaņā ar metodikas 5. pielikumu un kuru izmanto rezerves daļu cenas noteikšanai, zaudējumu aprēķinam izmantojot vācu izdevuma EUROTAXSCHWACKE ScwackeListe katalogu KALKULATION vai vācu datorprogrammu AUDATEX.

15.3. rezerves daļas cena pēc samazināšanas zaudējumu aprēķinā nedrīkst būt mazāka par attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošas un turpmākai ekspluatācijai derīgas lietotas rezerves daļas tirgus cenu;

15.4. rezerves daļām, kuras nav pieejamas lietotu rezerves daļu tirgū un remonts iespējams, izmantojot tikai oriģinālas vai jaunas rezerves daļas, zaudējumu aprēķinā izmanto oriģinālu vai jaunu detaļu cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam, ar nosacījumu, ka transportlīdzekli remontē remontuzņēmumā, un apdrošinātājs vai Birojs atlīdzību pārskaita šim remontuzņēmumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

16. Zaudējumu aprēķinā transportlīdzekļiem, kuru ekspluatācijas laiks ir seši gadi un ilgāks, var izmantot attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietotu rezerves daļu tirgus cenu, nesamazinot to atbilstoši ekspluatācijas ilgumam. Minētajā gadījumā ievēro šādus nosacījumus:

16.1. šādu rezerves daļu tirgus cenu zaudējumu aprēķinā var iekļaut tikai tādā gadījumā, ja attiecīgās rezerves daļas ir iespējams iegādāties lietotu rezerves daļu tirgū;

16.2. zaudējuma aprēķinā vienas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu cenas noteikšanai neizmanto citas transportlīdzekļa markas lietotu rezerves daļu tirgus cenu, izņemot gadījumus, ja rezerves daļas ir identiskas;

16.3. zaudējumu aprēķinā, iekļaujot metodikas 16. punktā minēto rezerves daļu tirgus cenu, jānorāda to iespējamā iegādes vieta.

17. Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundas izcenojumu vieglajiem automobiļiem, kravas automobiļiem, piekabēm, autobusiem un motocikliem nosaka katrai transportlīdzekļa markai atsevišķi atbilstoši to ekspluatācijas ilgumam, balstoties uz ekonomiski pamatotiem faktoriem. Transportlīdzeklim tā izgatavotājrūpnīcas noteiktajā garantijas laikā izmanto tāda remontuzņēmuma, kas ir tiesīgs veikt transportlīdzekļa remontu tā izgatavotājrūpnīcas noteiktajā garantijas laikā, normstundu izcenojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

18. Remontdarbiem nepieciešamo normstundu skaitu nosaka saskaņā ar izgatavotāja tehniskajiem noteikumiem vai vācu izdevuma EUROTAXSCHWACKE ScwackeListe katalogu KALKULATION un katalogu LACKIERUNG. Ja izgatavotāja tehniskie noteikumi nav pieejami, normstundu skaitu nosaka atbilstoši nepieciešamajam laika patēriņam, veicot remontdarbus saskaņā ar attiecīgu tehnoloģiju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

19. Transportlīdzekļa remontam nepieciešamo materiālu izmaksas nosaka saskaņā ar izgatavotāja tehniskajiem noteikumiem vai vācu izdevuma EUROTAXSCHWACKE ScwackeListe katalogu KALKULATION un katalogu LACKIERUNG. Ja transportlīdzekļa izgatavotāja tehniskie noteikumi nav pieejami, transportlīdzekļa remontam nepieciešamo materiālu izmaksas nosaka atbilstoši nepieciešamajam materiālu daudzumam, veicot remontdarbus saskaņā ar attiecīgo tehnoloģiju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007.gada 1.janvāri)

20. Tramvajiem un trolejbusiem rezerves daļu cenu, normstundu skaitu un darba apmaksu nosaka saskaņā ar attiecīgo tramvaju vai trolejbusu remontdarbnīcu pielietotajiem izcenojumiem.

21. Zaudējumu aprēķinā norāda:

21.1. kopējo zaudējumu aprēķina summu, un zaudējumu aprēķina summu bez pievienotās vērtības nodokļa;

21.2. rezerves daļu iespējamo iegādes vietu, ja izmanto attiecīga nolietojuma tehniskajām prasībām atbilstošu un ekspluatācijai derīgu lietotu rezerves daļu tirgus cenu;

21.3. nepieciešamo normstundu skaitu un materiālu izmaksas, paredzot transportlīdzekļa virsbūves remontu:

21.3.1. virsbūves pretkorozijas apstrādei saskaņā ar metodikas 18. pielikumu;

21.3.2. palīgdarbiem un papilddarbiem saskaņā ar metodikas 18. pielikumu;

21.3.3. metāla un plastmasas detaļu sagatavošanai krāsošanai;

21.4. sīkdetaļu izmaksas, ko nosaka kā 2% no kopējo rezerves daļu izmaksu summas, ja nav zināma konkrēto sīkdetaļu izmaksu summa;

21.5. jebkuri eksperta noteiktie, aprēķinātie vai pieņemtie korekciju lielumi.

V. Transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšana.

22. Transportlīdzekļa vērtība pirms ceļu satiksmes negadījuma ir konkrēta transportlīdzekļa tirgus vērtība, aprēķināta naudas izteiksmē. Transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma aprēķina konkrētam transportlīdzeklī, ievērojot tirgu ietekmējošos faktoros un transportlīdzekļa vērtību palielinošos un pazeminošos faktoros.

23. Transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma noteikšanai iespējams izmantot šādas metodes:

23.1. Birojā apstiprinātu transportlīdzekļu vērtību katalogu (turpmāk - vērtību katalogs);

23.2. tirgus pētījumu metodi, ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1. apakšpunktā minēto metodi;

23.3. ja ir zināma ceļu satiksmes negadījumā cietušā transportlīdzekļa iegādes vērtība, nosaka tās samazinājumu ceļu satiksmes negadījuma brīdī, ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1. un 23.2. apakšpunktā minētās metodes;

23.4. nosaka transportlīdzekļa aizvietošanas vērtību, ja nav iespējams izmantot metodikas 23.1., 23.2. un 23.3. apakšpunktā minētās metodes.

24. Vērtību katalogu izmanto, lai noteiktu Latvijā reģistrēta lietota, tehniski droša un lietošanas kārtībā esoša transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma. Eksperts, konstatējot novirzes no šīm pamatprasībām, veic transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma korekciju. Ja pirms ceļu satiksmes negadījuma transportlīdzeklim ir bijuši bojājumi, ko ar pazeminošo korekciju lielumiem nav iespējams ievērtēt, to novēršanai paredzjamie izdevumi atskaitāmi no noteiktās transportlīdzekļa vērtības pirms ceļu satiksmes negadījuma.

25. Transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma aprēķina šādā kārtībā:

25.1. ceļu satiksmes negadījuma dienā spēkā esošajā vērtību katalogā uzrādīto transportlīdzekļa vērtību samazina saskaņā ar metodikas 19.pielikumā norādīto procentuālo vērtību par pagājušo laika periodu (t.i., no vērtību kataloga spēkā stāšanās dienas līdz ceļu satiksmes negadījuma brīdim);

25.2. saskaņā ar metodikas 25.1.apakšpunktu noteikto transportlīdzekļa vērtību koriģē atbilstoši transportlīdzekļa faktiskajam nobraukumam un vērtību ietekmējošiem faktoriem, iegūstot transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, kuru norāda zaudējumu aprēķinā. Ekspertam zaudējumu aprēķinā jānorāda jebkuri izmantotie korekciju dati. Ja transportlīdzeklim aprīkojumā uzstādīta manta, kas nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētais papildaprīkojums (rāčijas, bākungunis, taksometru skaitītāji, autobusu biļešu kases aparāti u.tml.), šīs mantas vērtību neiekļauj transportlīdzekļa vērtībā pirms ceļu satiksmes negadījuma, bet tās bojāejas vai bojājuma gadījumā veic atsevišķu novērtējumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2008. gada 25. septembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2008.gada 25.septembri)

26. Izmantojot vērtību katalogu, pēc eksperta pamatojuma transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma zaudējumu aprēķinā palielina līdz 25%, ja:

26.1. faktiskais nobraukums mazāks par pieņemto normatīvo - transportlīdzekļiem saskaņā ar metodikas 8. pielikumu;

26.2. transportlīdzeklī uzstādīts papildaprīkojums atbilstoši tehniskajām prasībām, kas neietilpst transportlīdzekļa standartaprīkojumā;

26.3. transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību paaugstinošs faktors (skat. vērtību kataloga 1. tabulu);

26.4. izņēmuma gadījumos saskaņā ar eksperta pamatojumu iespējamās atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību palielinošo faktoru vērtībām.

27. Izmantojot vērtību katalogu, saskaņā ar eksperta pamatojumu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma zaudējumu aprēķinā samazina līdz 50%, ja:

27.1. faktiskais nobraukums lielāks par pieņemto normatīvo - transportlīdzekļiem saskaņā ar metodikas 8. pielikumu;

27.2. transportlīdzeklī bijuši trīs un vairāki īpašnieki - 2% par katru īpašnieku. Ja transportlīdzeklī bijuši pieci un vairāki īpašnieki, piemēro - 9%;

27.3. transportlīdzekli izmanto kā taksometru, autovadītāju braukšanas apmācībai vai nomai - līdz 20%;

27.4. transportlīdzekļa vizuālais un tehniskais stāvoklis kalpo kā vērtību pazeminošs faktors (skat. vērtību kataloga 2. tabulu);

27.5. izņēmuma gadījumos saskaņā ar eksperta pamatojumu iespējamās atkāpes no uzrādītajām transportlīdzekļa vērtību pazeminošo faktoru vērtībām.

28. Nosakot vērtību katalogā norādītās vērtības kopējās korekcijas lielumu, ekspertam jāizvērtē vērtību pazeminošie un paaugstinošie faktori, pamatojoties uz apskates protokolā fiksētajiem datiem. Nepieciešamās korekcijas lielumu iegūst transportlīdzekļa vērtību paaugstinošo un pazeminošo faktoru vērtību saskaitīšanas rezultātā.

29. Vērtību katalogā norādītās vērtības katra pazeminošā vai paaugstinošā faktora procentuālā vērtība, kas izteikta naudā, nedrīkst pārsniegt nepieciešamo naudas līdzekļu ieguldījumu, kas būtu nepieciešams transportlīdzekļa bojājuma, defekta novēršanai vai arī transportlīdzekļa vizuālā un tehniskā stāvokļa uzlabojuma veikšanai, ņemot vērā transportlīdzekļa nolietojuma rādītājus.

30. Izmantojot tirgus pētījumu metodi, lai noteiktu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, eksperts veic tirgus vērtību apkopojumu par vērtējamā transportlīdzekļa pieejamajiem piedāvājumiem tirgū un nosaka konkrētā transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma.

31. Izmantojot iegādes vērtības samazinājuma metodi, lai noteiktu transportlīdzekļa, kura ekspluatācijas laiks ir līdz pieciem gadiem, vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, eksperts veic jauna transportlīdzekļa sākuma

vērtības (iegādes vērtības) atbilstošo procentuālo samazinājumu un korekciju atkarībā no ekspluatācijas ilguma un nobraukuma:

- 31.1. vieglajiem automobiļiem saskaņā ar metodikas 12. pielikumu;
- 31.2. kravas automobiļiem saskaņā ar metodikas 13. pielikumu;
- 31.3. vilcējiem saskaņā ar metodikas 14. pielikumu;
- 31.4. autobusiem saskaņā ar metodikas 15. pielikumu;
- 31.5. motocikliem saskaņā ar metodikas 16. pielikumu;
- 31.6. piekabēm un puspiekabēm saskaņā ar metodikas 17. pielikumu.

32. Izmantojot aizvietošanas vērtības metodi, lai noteiktu transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, ja vērtējamais transportlīdzeklis nav pieejams Latvijas transportlīdzekļu brīvā tirgū, eksperts nosaka naudas summu, par kādu Latvijas tirgū varētu iegādāties līdzvērtīgu transportlīdzekli vērtējamā transportlīdzekļa aizvietošanai.

33. Ja eksperts sniedz atzinumu, ka transportlīdzekļa remonts ir ekonomiski nepamatots vai tehniski nav iespējams, tad eksperts pārbauda aprēķināto transportlīdzekļa vērtību pirms ceļu satiksmes negadījuma, to salīdzinot ar transportlīdzekļu tirgus cenām, neatkarīgi no pielietotās vērtības noteikšanas metodes.

VI. Transportlīdzekļa atlieku tirgus vērtības noteikšana

34. Ceļu satiksmes negadījumā bojā gājušā transportlīdzekļa atlieku tirgus vērtību nosaka, pamatojoties uz transportlīdzekļa atlieku realizācijas cenu tirgū un ievērojot šādus nosacījumus:

34.1. uz transportlīdzekļa virsbūves detaļām uzkrāsotas grafiskās reklāmas, uzlīmes un cita veida grafiskie un aerogrāfiskie attēli nav pamats transportlīdzekļa atlieku vērtības palielināšanai;

34.2. transportlīdzeklī aprīkojumā uzstādītās mantas, kas nav transportlīdzekļa izgatavotāja paredzētais papildaprīkojums (rācījas, bākugunis, taksometru skaitītāji, autobusu biļešu kases aparāti u.tml.), vērtība nav pamats transportlīdzekļa atlieku vērtības palielināšanai.

VII. Tehnisko ekspertīžu izmantošana zaudējumu regulēšanā

35. Apdrošinātājam pēc Biroja pieprasījuma jāiesniedz tehnisko ekspertīžu dokumentācijas kopijas, ja tas nepieciešams:

- 35.1. konfliktsituāciju risināšanai;
- 35.2. metodisko materiālu papildināšanai, pārbaudei vai pārstrādei.

36. Ja transportlīdzekļa remontu veic ar apdrošinātāju vai Biroju saskaņotā remontuzņēmumā, tad apdrošinātājam vai Birojam jāievēro šādi nosacījumi:

36.1. ja transportlīdzekļa paredzamie remonta izdevumi ir mazāki vai nepārsniedz 15% no tehniskajā ekspertīzē aprēķinātajiem, tad remontuzņēmuma rēķins ir akceptējams;

36.2. ja transportlīdzekļa paredzamie remonta izdevumi pārsniedz 15% no tehniskajā ekspertīzē aprēķinātajiem, tad tehniskās ekspertīzes pasūtītājam:

36.2.1. jāveic tehniskās ekspertīzes pārbaude;

36.2.2. jāveic pārbaude par remontuzņēmuma aprēķināto paredzamo remonta izdevumu atbilstību apskates protokolā fiksētiem bojājumiem.

37. Izslēgts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā” un kas stājas spēkā ar 2007. gada 1. janvāri)

VIII. Noslēguma jautājumi

38. Metodika stājas spēkā līdz ar Ministru kabineta noteikumu „Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehnisko ekspertu sertificēšanas noteikumi” spēkā stāšanos.

39. Līdz ar metodikas spēkā stāšanos spēku zaudē LR Satiksmes biroja 1997. gada 21. augusta „Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodika”.

**Ekspluatācijas nolietojuma un ekspluatācijas nolietojuma koeficienta
noteikšana vieglajiem automobiļiem**

1.tabula

Ekspluat ilgums (gados)	<1200 cm ³			<1600 cm ³			<2000 cm ³			>2000 cm ³		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke
1	12000	0	0	15000	0	0	18000	0	0	21000	0	0
2	24000	10	0,10	30000	8	0,08	36000	7	0,07	42000	6	0,06
3	36000	15	0,15	45000	13	0,13	54000	12	0,12	63000	10	0,10
4	48000	21	0,21	60000	19	0,19	72000	17	0,17	84000	14	0,14
5	60000	27	0,27	75000	25	0,25	90000	22	0,22	105000	18	0,18
6	72000	33	0,33	90000	31	0,31	108000	27	0,27	126000	23	0,23
7	84000	40	0,40	105000	37	0,36	126000	32	0,32	147000	28	0,28
8	96000	47	0,47	120000	43	0,43	144000	37	0,37	168000	33	0,33
9	108000	54	0,54	135000	50	0,49	162000	43	0,43	189000	39	0,39
10	120000	62	0,62	150000	57	0,57	180000	49	0,49	210000	45	0,45
11	132000	70	0,70	165000	64	0,64	198000	55	0,55	231000	51	0,51
12	144000	78	0,78	180000	72	0,72	216000	61	0,61	252000	57	0,57
13	156000	80	0,80	195000	80	0,80	234000	67	0,67	273000	64	0,64
14	168000	80	0,80	210000	80	0,80	252000	73	0,73	294000	71	0,71
15	180000	80	0,80	225000	80	0,80	270000	80	0,80	315000	78	0,78
16	192000	80	0,80	240000	80	0,80	288000	80	0,80	336000	80	0,80
17	204000	80	0,80	255000	80	0,80	306000	80	0,80	357000	80	0,80

**Ekspluatācijas nolietojuma un
ekspluatācijas nolietojuma koeficienta noteikšana
kravas automobiļiem, piekabēm, autobusiem, motocikliem**

2.1.tabula

Ekspluat. ilgums (gados)	borta			pašizgāzēji			vilcēji		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke
1	40000	0	0	35000	0	0	65000	0	0
2	80000	15	0,15	70000	17	0,17	130000	15	0,15
3	120000	22,5	0,23	105000	25,5	0,26	195000	22,5	0,23
4	160000	30	0,30	140000	34	0,34	260000	30	0,30
5	200000	38	0,38	175000	43	0,43	325000	38	0,38
6	240000	46	0,46	210000	52	0,52	390000	46	0,46
7	280000	54	0,54	245000	61	0,61	455000	54	0,54
8	320000	62	0,62	280000	70	0,70	520000	62	0,62
9	360000	70	0,70	315000	79	0,79	585000	70	0,70
10	400000	78	0,78	350000	80	0,80	650000	78	0,78
11	440000	80	0,80	385000	80	0,80	715000	80	0,80
12	480000	80	0,80	420000	80	0,80	780000	80	0,80
13	520000	80	0,80	455000	80	0,80	845000	80	0,80
14	560000	80	0,80	490000	80	0,80	910000	80	0,80
15	600000	80	0,80	525000	80	0,80	975000	80	0,80

2.2.tabula

Ekspluat. ilgums (gados)	speciālie			mikroautobusi			autobusi			motocikli		
	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke	nobrauk. km	noliet. %	ke	nobrauk km	noliet. %	ke
1	20000	0	0	40000	0	0	75000	0	0	4000	0	0
2	40000	18	0,18	80000	14	0,14	150000	13	0,13	8000	15	0,15
3	60000	27	0,27	120000	21	0,21	225000	20	0,20	12000	23	0,23
4	80000	36	0,36	160000	28	0,28	300000	27	0,27	16000	31	0,31
5	100000	45	0,45	200000	35	0,35	375000	34	0,34	20000	39	0,39
6	120000	54	0,54	240000	42	0,42	450000	42	0,42	24000	47	0,47
7	140000	63	0,63	280000	49	0,49	525000	50	0,50	28000	55	0,55
8	160000	72	0,72	320000	56	0,56	600000	58	0,58	32000	63	0,63
9	180000	80	0,80	360000	64	0,64	675000	66	0,66	36000	71	0,69
10	200000	80	0,80	400000	72	0,72	750000	74	0,74	40000	79	0,79
11	220000	80	0,80	440000	80	0,80	825000	80	0,80	44000	80	0,80
12	240000	80	0,80	480000	80	0,80	900000	80	0,80	48000	80	0,80
13	260000	80	0,80	520000	80	0,80	975000	80	0,80	52000	80	0,80
14	280000	80	0,80	560000	80	0,80	1150000	80	0,80	56000	80	0,80
15	300000	80	0,80	600000	80	0,80	1125000	80	0,80	60000	80	0,80

Vieglo automobiļu ekspluatācijas nolietojuma korekcija

Nobraukums* pārsniedz normatīvo nobraukumu

3. tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %
5000	0,50	6000	0,50	7000	0,50	8000	0,50
10000	1,00	12000	1,00	14000	1,00	16000	1,00
15000	1,50	18000	1,50	21000	1,50	24000	1,50
20000	2,00	24000	2,00	28000	2,00	32000	2,00
25000	2,50	30000	2,50	35000	2,50	40000	2,50
30000	3,00	36000	3,00	42000	3,00	48000	3,00
35000	3,50	42000	3,50	49000	3,50	56000	3,50
40000	4,00	48000	4,00	56000	4,00	64000	4,00
45000	4,50	54000	4,50	63000	4,50	72000	4,50
50000	5,00	60000	5,00	70000	5,00	80000	5,00
virs 50000	5,00	virs 60000	5,00	virs 70000	5,00	virs 80000	5,00

Nobraukums* mazāks par normatīvo nobraukumu

4. tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %	nobrauk. km	noliet. %
4500	0,50	5000	0,50	5500	0,50	6000	0,50
9000	1,00	10000	1,00	11000	1,00	12000	1,00
13500	1,50	15000	1,50	16500	1,50	18000	1,50
18000	2,00	20000	2,00	22000	2,00	24000	2,00
22500	2,50	25000	2,50	27500	2,50	30000	2,50
27000	3,00	30000	3,00	33000	3,00	36000	3,00
31500	3,50	35000	3,50	38500	3,50	42000	3,50
36500	4,00	40000	4,00	44000	4,00	48000	4,00
41500	4,50	45000	4,50	49500	4,50	54000	4,50
45000	5,00	50000	5,00	55000	5,00	60000	5,00
virs 45000	5,00	virs 50000	5,00	virs 55000	5,00	virs 60000	5,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, transportlīdzekļa ekspluatācijas nolietojuma korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

Transportlīdzekļu ekspluatācijas nolietojuma korekcija

Nobraukums* pārsniedz normatīvo nobraukumu

5. tabula

borta		pašizgāzēji		vilcēji		speciālie		mikroautobusi		autobusi		motocikli	
nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %
10000	0,50	8000	0,50	15000	0,50	4000	0,50	8000	0,50	25000	0,50	1500	0,50
20000	1,00	16000	1,00	30000	1,00	8000	1,00	16000	1,00	50000	1,00	3000	1,00
30000	1,50	24000	1,50	45000	1,50	12000	1,50	24000	1,50	75000	1,50	4500	1,50
40000	2,00	32000	2,00	60000	2,00	16000	2,00	32000	2,00	100000	2,00	6000	2,00
50000	2,50	40000	2,50	75000	2,50	20000	2,50	40000	2,50	125000	2,50	7500	2,50
60000	3,00	48000	3,00	90000	3,00	24000	3,00	48000	3,00	150000	3,00	9000	3,00
70000	3,50	56000	3,50	105000	3,50	28000	3,50	56000	3,50	175000	3,50	10500	3,50
80000	4,00	64000	4,00	120000	4,00	32000	4,00	64000	4,00	200000	4,00	12000	4,00
90000	4,50	72000	4,50	135000	4,50	36000	4,50	72000	4,50	225000	4,50	13500	4,50
100000	5,00	80000	5,00	150000	5,00	40000	5,00	80000	5,00	250000	5,00	15000	5,00
virs 100000	5,00	virs 80000	5,00	virs 150000	5,00	virs 40000	5,00	virs 80000	5,00	virs 250000	5,00	virs 15000	5,00

Nobraukums* mazāks par normatīvo nobraukumu

6. tabula

borta		pašizgāzēji		vilcēji		speciālie		mikroautobusi		autobusi		motocikli	
nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %	nobrauk km	noliet %
10000	0,50	8000	0,50	15000	0,50	4000	0,50	8000	0,50	25000	0,50	1500	0,50
20000	1,00	16000	1,00	30000	1,00	8000	1,00	16000	1,00	50000	1,00	3000	1,00
30000	1,50	24000	1,50	45000	1,50	12000	1,50	24000	1,50	75000	1,50	4500	1,50
40000	2,00	32000	2,00	60000	2,00	16000	2,00	32000	2,00	100000	2,00	6000	2,00
50000	2,50	40000	2,50	75000	2,50	20000	2,50	40000	2,50	125000	2,50	7500	2,50
60000	3,00	48000	3,00	90000	3,00	24000	3,00	48000	3,00	150000	3,00	9000	3,00
70000	3,50	56000	3,50	105000	3,50	28000	3,50	56000	3,50	175000	3,50	10500	3,50
80000	4,00	64000	4,00	120000	4,00	32000	4,00	64000	4,00	200000	4,00	12000	4,00
90000	4,50	72000	4,50	135000	4,50	36000	4,50	72000	4,50	225000	4,50	13500	4,50
100000	5,00	80000	5,00	150000	5,00	40000	5,00	80000	5,00	250000	5,00	15000	5,00
virs 100000	5,00	virs 80000	5,00	virs 150000	5,00	virs 40000	5,00	virs 80000	5,00	virs 250000	5,00	virs 15000	5,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, transportlīdzekļa ekspluatācijas nolietojuma korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

Adaptācijas koeficienti transportlīdzekļu rezerves daļu cenas noteikšanai

Izmantojot datorprogrammu AUDATEX vai
vācu izdevuma EUROTAX katalogu KALKULATION

7.tabula

Nr.	Marka	Adaptācijas koeficients
1	ALFA ROMEO	0,98
2	AUDI	1,07
3	BMW	1,08
4	CHEVROLET,GM	1,29
5	CHRYSLER	1,03
6	CITROEN	1,06
7	DAEWOO	1,33
8	DAIHATSU	1,31
9	FIAT	0,90
10	FORD	1,34
11	HONDA	1,25
12	HYUNDAI	0,85
13	ISUZU	1,76
14	IVECO	0,90
15	JAGUAR	1,43
16	KIA "ATBALSTS"	1,10
	KIA "E&S"	1,71
17	LANDROVER	1,22
18	LANCIA	0,90
19	MAZDA	1,94
20	MERCEDES	1,50
21	MINI	1,06
22	MITSUBISHI	1,41
23	NISSAN	1,28
24	OPEL "HANSA AUTO"	1,34
	OPEL "ADAM AUTO"	1,31
25	PEUGEOT	1,29
26	PORSCHE	1,18
27	RENAULT	1,03
28	ROVER	1,29
29	SAAB	0,87
30	SKODA	1,06
31	SUBARU	1,97
32	SUZUKI	1,79
33	TOYOTA	1,78
34	VOLVO	1,15
35	VW	1,08
36	SSANG YOUNG	1,06

**Remontdarbu un krāsošanas darbu normstundu maksimālie izcenojumi*
vieglajiem automobiļiem un mikroautobusiem (Ls)**

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra, 2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”)

Izslēgts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā un kas stājas spēkā ar 2007.gada 01.janvāri”)

**Remontdarbu normstundu maksimālie izcenojumi* kravas automobiļiem,
piekabēm, autobusiem un motocikliem (Ls)**

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2005.gada 17.novembra, 2005.gada 7.decembra, 2005.gada 29.decembra, 2006.gada 29.marta, 2006.gada 26.jūnija nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā”)

Izslēgts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja 2006. gada 24. novembra nolikumu „Grozījumi Transportlīdzekļu tehnisko ekspertīžu metodikā un kas stājas spēkā ar 2007.gada 01.janvāri”)

Transportlīdzekļa vērtības korekcija

Nobraukums* pārsniedz normatīvo nobraukumu (vieglajiem automobiļiem)

10. tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.	
km	%	km	%	km	%	km	%
4000	2,00	4000	1,50	4000	1,25	4000	1,00
8000	4,00	8000	3,00	8000	2,50	8000	2,00
12000	6,00	12000	4,50	12000	3,75	12000	3,00
16000	8,00	16000	6,00	16000	5,00	16000	4,00
20000	10,00	20000	7,50	20000	6,25	20000	5,00
24000	12,00	24000	9,00	24000	7,50	24000	6,00
28000	14,00	28000	10,50	28000	8,75	28000	7,00
32000	16,00	32000	12,00	32000	10,00	32000	8,00
36000	18,00	36000	13,50	36000	11,25	36000	9,00
40000	20,00	40000	15,00	40000	12,50	40000	10,00
		44000	16,50	44000	13,75	44000	11,00
				48000	15,00	48000	12,00
						52000	13,00
						56000	14,00
						60000	15,00
						64000	16,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, vērtības korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

Nobraukums* mazāks par normatīvo nobraukumu (vieglajiem automobiļiem)

11. tabula

<1200 cm ³		<1600 cm ³		<2000 cm ³		>2000 cm ³	
nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.		nobrauk.	
km	%	km	%	km	%	km	%
4000	1,25	4000	1,00	4000	0,75	4000	0,50
8000	2,50	8000	2,00	8000	1,50	8000	1,00
12000	3,75	12000	3,00	12000	2,25	12000	1,50
16000	5,00	16000	4,00	16000	3,00	16000	2,00
20000	6,25	20000	5,00	20000	3,75	20000	2,50
24000	7,50	24000	6,00	24000	4,50	24000	3,00
28000	8,75	28000	7,00	28000	5,25	28000	3,50
32000	10,00	32000	8,00	32000	6,00	32000	4,00
36000	11,25	36000	9,00	36000	6,75	36000	4,50
40000	12,50	40000	10,00	40000	7,50	40000	5,00
		44000	11,00	44000	8,25	44000	5,50
				48000	9,00	48000	6,00
						52000	6,50
						56000	7,00
						60000	7,50
						64000	8,00

* Nobraukuma starpvērtību gadījumā, vērtības korekciju nosaka, izmantojot ekstrapolācijas metodi.

**Transportlīdzekļu riepu nolietojums
atbilstoši nodilumam ekspluatācijas laikā**

12. tabula

Origināļriepu un protektora nolietojums(%)	0	10	20	30	40	50	60	70	80
Novērtējums (%)	100	80	65	50	40	30	20	10	5-0
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Protektora profila dziļums (mm)	5,0	4,6	4,3	3,9	3,5	3,1	2,8	2,4	2,0
	5,5	5,1	4,6	4,2	3,8	3,3	2,9	2,4	2,0
	6,0	5,5	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0	2,5	2,0
	6,5	5,9	5,4	4,8	4,3	3,7	3,1	2,6	2,0
	7,0	6,4	5,8	5,1	4,5	3,9	3,3	2,6	2,0
	7,5	6,8	6,1	5,4	4,8	4,1	3,4	2,7	2,0
	8,0	7,3	6,5	5,8	5,0	4,3	3,5	2,8	2,0
	8,5	7,7	6,9	6,1	5,3	4,4	3,6	2,8	2,0
	9,0	8,1	7,3	6,4	5,5	4,6	3,8	2,9	2,0
	9,5	8,6	7,6	6,7	5,8	4,8	3,9	2,9	2,0
	10,0	9,0	8,0	7,0	6,0	5,0	4,0	3,0	2,0
	10,5	9,4	8,4	7,3	6,3	5,2	4,1	3,1	2,0
	11,0	9,9	8,8	7,6	6,5	5,4	4,3	3,1	2,0
	11,5	10,3	9,1	7,9	6,8	5,6	4,4	3,2	2,0
	12,0	10,7	9,5	8,2	7,0	5,8	4,5	3,3	2,0
	12,5	11,2	9,9	8,6	7,3	5,9	4,6	3,3	2,0
	13,0	11,6	10,2	8,9	7,5	6,1	4,8	3,4	2,0
	13,5	12,1	10,6	9,2	7,8	6,3	4,9	3,4	2,0
	14,0	12,5	11,0	9,5	8,0	6,5	5,0	3,5	2,0
	14,5	12,9	11,4	9,8	8,2	6,7	5,1	3,6	2,0
	15,0	13,4	11,7	10,1	8,5	6,9	5,3	3,6	2,0
	15,5	13,8	12,1	10,4	8,8	7,1	5,4	3,7	2,0
	16,0	14,2	12,5	10,7	9,0	7,3	5,5	3,8	2,0
	16,5	14,7	12,9	11,1	9,2	7,4	5,6	3,8	2,0
	17,0	15,1	13,2	11,4	9,5	7,6	5,8	3,9	2,0
	17,5	15,6	13,6	11,7	9,7	7,8	5,9	3,9	2,0
	18,0	16,0	14,0	12,0	10,0	8,0	6,0	4,0	2,0
	18,5	16,4	14,4	12,3	10,2	8,2	6,1	4,1	2,0
	19,0	16,9	14,7	12,6	10,5	8,4	6,3	4,1	2,0
	19,5	17,3	15,1	12,9	10,7	8,6	6,4	4,2	2,0
	20,0	17,7	15,5	13,2	11,0	8,8	6,5	4,3	2,0
	21,0	18,6	16,3	13,9	11,5	9,1	6,8	4,5	2,0
	22,0	19,5	17,0	14,5	12,0	9,5	7,0	4,4	2,0
	23,0	20,4	17,7	15,1	12,5	9,9	7,3	4,6	2,0
	24,0	21,3	18,5	15,7	13,0	10,2	7,5	4,8	2,0
	25,0	22,1	19,2	16,4	13,5	10,6	7,8	4,9	2,0
	26,0	23,0	20,0	17,0	14,0	11,0	8,0	5,0	2,0
	27,0	23,9	20,7	17,6	14,5	11,4	8,2	5,1	2,0
	28,0	24,7	21,5	18,2	15,0	11,7	8,5	5,3	2,0
	29,0	25,6	22,2	18,9	15,5	12,1	8,8	5,4	2,0

	30,0	26,5	23,0	19,5	16,0	12,5	9,0	5,5	2,0
	32,0	28,2	24,5	20,7	17,0	13,2	9,5	5,8	2,0
	34,0	30,0	26,0	22,0	18,0	14,0	10,0	6,0	2,0
	36,0	31,7	27,5	23,2	19,0	14,7	10,5	6,3	2,0
	38,0	33,5	29,0	24,5	20,0	15,5	11,0	6,5	2,0
	40,0	35,2	30,5	25,7	21,0	16,3	11,5	6,8	2,0
	42,0	37,0	32,0	27,0	22,0	17,0	12,0	7,0	2,0
	44,0	38,8	33,5	28,2	23,0	17,7	12,5	7,3	2,0
	46,0	40,5	35,0	29,5	24,0	18,5	13,0	7,5	2,0
	48,0	42,2	36,5	30,7	25,0	19,2	13,5	7,8	2,0
	50,0	44,0	38,0	32,0	26,0	20,0	14,0	8,0	2,0
	54,0	47,5	41,0	34,5	28,0	21,5	15,0	8,5	2,0
	58,0	51,0	44,0	37,0	30,0	23,0	16,0	9,0	2,0
	62,0	54,5	47,0	39,5	32,0	24,5	17,0	9,5	2,0
	66,0	58,0	50,0	42,0	34,0	26,0	18,0	10,0	2,0
	70,0	61,5	53,0	44,5	36,0	27,5	19,0	10,5	2,0
	74,0	65,0	56,0	47,0	38,0	29,0	20,0	11,0	2,0
	78,0	68,0	59,0	49,5	40,0	30,5	21,0	11,5	2,0
	82,0	72,0	62,0	52,0	42,0	32,0	22,0	12,0	2,0
	86,0	75,5	65,0	54,5	44,0	33,5	23,0	12,5	2,0
	90,0	79,0	68,0	57,0	46,0	35,0	24,0	13,0	2,0

Riepas vērtību samazina, ja ir redzami tās mehāniski bojājumi vai novecošanās pazīmes.

**Kravas automobiļu tentu un piekabju tentu nolietojums
atbilstoši ekspluatācijas ilgumam**

13.tabula

Mēneši	Tenti (nolietojums %)
līdz 3 mēnešiem	0
3 - 12	20,0 - 25,0
12 - 24	35,0 - 40,0
24 - 36	41,5 - 47,0
36 - 48	52,0 - 57,5
48 - 60	63,0 - 68,3
60 - 72	74,0 - 79,0
vairāk par 72	84,5 - 90,0

Nolietojuma vērtību nosaka tehniskā kārtībā esošam, nelīmētam, nebojātam tentam, kuru eksperts var samazināt atkarībā pēc tā tehniskā stāvokļa un kvalitātes.

**Transportlīdzekļu audioiekārtas nolietojums
atbilstoši ekspluatācijas ilgumam**

14.tabula

Mēneši	Audioiekārtas (nolietojums %)
līdz 6 mēnešiem	0
6 - 12	35,0 – 40,5
12 - 24	46,0 – 51,5
24 - 36	57,0 – 63,0
36 - 48	68,5 – 74,0
vairāk par 48	79,5 – 85,0

Vieglo automobiļu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši dzinēja tilpumam, ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

15.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums atkarībā no dzinēja darba tilpuma cm ³				
gadi	mēneši	%	nobrauk., km, līdz 1200 cm ³	nobrauk., km līdz 1600 cm ³	nobrauk., km līdz 2000 cm ³	nobrauk., km virs 2000 cm ³
1	6	21,0	6 000	7 500	10 500	12 000
	12	27,0	12 000	15 000	21 000	24 000
2	18	32,0	18 000	22 500	31 500	36 000
	24	36,0	24 000	30 000	42 000	48 000
3	30	40,0	30 000	37 500	52 500	60 000
	36	44,0	36 000	45 000	63 000	72 000
4	42	47,0	42 000	52 500	73 500	84 000
	48	50,0	48 000	60 000	84 000	96 000
5	54	52,5	54 000	67 500	94 500	108 000
	60	55,0	60 000	75 000	105 000	120 000

Samazinājuma korekcija

16.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)			
		līdz 1200 cm ³	līdz 1600 cm ³	līdz 2000 cm ³	virs 2000 cm ³
1,0	1,0	2 000	2 500	3 500	4 000
2,0	2,0	4 000	5 000	7 000	8 000
3,0	2,5	6 000	7 500	10 500	12 000
4,0	3,0	8 000	10 000	14 000	16 000
5,0	3,5	10 000	12 500	17 500	20 000
6,0	4,0	12 000	15 000	21 000	24 000
7,0	4,5	14 000	17 500	24 500	28 000
8,0	5,0	16 000	20 000	28 000	32 000
9,0	5,6	18 000	22 500	31 500	36 000
10,0	6,3	20 000	25 000	35 000	40 000
11,0	6,9	22 000	27 500	38 500	44 000
12,0	7,5	24 000	30 000	42 000	48 000
13,0	8,2	26 000	32 500	45 500	52 000
14,0	8,9	28 000	35 000	49 000	56 000
15,0	9,6	30 000	37 500	52 500	60 000
16,0	10,5	32 000	40 000	56 000	64 000
17,0	11,5	34 000	42 500	59 500	68 000
18,0	12,5	36 000	45 000	63 000	72 000

Kravas automobiļu (līdz 2,0 t, 7,5 t un virs 7,5 t) sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

17.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums				
gadi	mēneši	%	furgoni līdz 2,0 t nobraukums, km	%	furgoni līdz 7,5 t nobraukums, km	furgoni virs 7,5 t nobraukums, km
1	6	12,0	13 500	15,0	18 000	30 000
	12	20,0	27 000	23,0	36 000	60 000
2	18	27,0	40 500	30,0	54 000	90 000
	24	33,5	54 000	36,5	72 000	120 000
3	30	38,5	67 500	41,5	90 000	150 000
	36	43,5	81 000	46,0	108 000	180 000
4	42	48,0	94 500	50,0	126 000	210 000
	48	52,0	108 000	54,0	144 000	240 000
5	54	55,0	121 500	57,0	162 000	270 000
	60	58,0	135 000	59,0	180 000	300 000

Samazinājuma korekcija

18.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)		
		furgoni līdz 2,0 t	furgoni 2,0 līdz 7,5 t	furgoni virs 7,5 t
1,0	1,5	4 500	6 000	10 000
2,0	3,0	9 000	12 000	20 000
3,0	4,5	13 500	18 000	30 000
4,0	6,0	18 000	24 000	40 000
5,5	7,5	22 500	30 000	50 000
6,5	9,0	27 000	36 000	60 000
7,5	10,5	31 500	42 000	70 000
8,5	12,0	36 000	48 000	80 000
9,0	13,5	40 500	54 000	90 000
10,5	15,0	45 000	60 000	100 000
11,5	16,5	49 500	66 000	110 000
12,5	18,0	54 000	72 000	120 000

Vilcēju un speciālo kravas automobiļu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

19.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums tālsatiksmes pārvadājumos vilcēji		Vērtības samazinājums pašizgāzēji, celtniecības mašīnas	
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	%	Nobraukums, km
1	6	20,0	72 000	18,0	18 000
	12	29,0	144 000	25,0	36 000
2	18	37,0	216 000	31,5	54 000
	24	43,5	288 000	37,5	72 000
3	30	49,5	360 000	43,0	90 000
	36	55,0	432 000	48,0	108 000
4	42	59,5	504 000	53,0	126 000
	48	63,0	576 000	57,0	144 000
5	54	65,0	648 000	60,0	162 000
	60	66,0	720 000	62,5	180 000

Samazinājuma korekcija

20.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)	
		vilcēji	pašizgāzēji, celtniecības mašīnas
1,5	2,0	24 000	6 000
3,0	4,0	48 000	12 000
4,5	6,5	72 000	18 000
6,5	9,0	96 000	24 000
8,0	11,5	120 000	30 000
10,0	14,5	144 000	42 000
12,5	17,5	168 000	54 000
14,5	21,0	192 000	72 000
17,0	24,5	216 000	92 000
19,5	28,0	240 000	126 000
22,5	32,0	264 000	
25,0	36,0	288 000	

Autobusu (līdz 16 pasažieru vietām), pilsētas un tālsatiksmes autobusu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

21.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums	Autobusi līdz 16 vietām	Pilsētas autobusi	Tālsatiksmes autobusi
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	nobraukums, km	nobraukums, km
1	6	15,0	18 000	36 000	60 000
	12	25,0	36 000	72 000	120 000
2	18	30,0	54 000	108 000	180 000
	24	34,0	72 000	144 000	240 000
3	30	37,0	90 000	180 000	300 000
	36	40,0	108 000	216 000	360 000
4	42	42,5	126 000	252 000	420 000
	48	45,0	144 000	288 000	480 000
5	54	47,0	162 000	324 000	540 000
	60	49,0	180 000	360 000	600 000

Samazinājuma korekcija

22.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)		
		Autobusi līdz 16 vietām	Pilsētas autobusi	Tālsatiksmes autobusi
1,0	1,5	6 000	12 000	20 000
2,0	3,0	12 000	24 000	40 000
3,0	4,5	18 000	36 000	60 000
4,0	6,0	24 000	48 000	80 000
5,5	7,5	30 000	60 000	100 000
6,5	9,0	36 000	72 000	120 000
7,5	10,5	42 000	84 000	140 000
8,5	12,0	48 000	96 000	160 000
9,0	13,0	54 000	108 000	180 000
10,0	14,0	60 000	120 000	200 000
10,5	15,0	66 000	132 000	220 000
11,0	16,0	72 000	144 000	240 000

Motociklu sākuma vērtības samazinājums

Samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam un nobraukumam

23.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Vērtības samazinājums dzin. darba tilp 50 – 125 cm³		Vērtības samazinājums dzin. darba tilp virs 125 cm³	
gadi	mēneši	%	nobraukums, km	%	Nobraukums, km
1	6	19,0	3 000	18,0	3 900
	12	23,5	6 000	22,0	7 800
2	18	27,5	9 000	26,0	11 700
	24	31,5	12 000	30,0	15 600
3	30	35,0	15 000	34,0	19 500
	36	38,5	18 000	38,0	23 400
4	42	41,5	21 000	41,5	27 300
	48	44,5	24 000	45,5	31 200
5	54	47,5	27 000	49,0	35 100
	60	50,5	30 000	52,0	39 000

Samazinājuma korekcija

24.tabula

+ (%)	- (%)	Nobraukums: lielāks/mazāks (km)	
		dzin. darba tilp 50 – 125 cm³	dzin. darba tilp virs 125 cm³
1,5	2,0	1 000	1 300
3,0	4,0	2 000	2 600
4,0	6,0	3 000	3 900
5,5	8,0	4 000	5 200
7,0	10,0	5 000	6 500
8,5	12,0	6 000	7 800
9,0	13,0	7 000	9 100
10,0	14,0	8 000	10 400
10,5	15,0	9 000	11 700
11,0	16,0	10 000	13 000
12,0	17,0	11 000	14 300
12,5	18,0	12 000	15 600
13,5	19,0	13 000	16 900
14,0	20,0	14 000	18 200
14,5	21,0	15 000	19 500
15,5	22,0	16 000	20 800
16,0	23,0	17 000	22 100
17,0	24,0	18 000	23 400

Kravas automobiļu piekabju un puspiekabju sākuma vērtības samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam

25.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Sākuma vērtības samazinājums, %			
gadi	mēneši	Saldētavas - piekabes, puspiekabes	Borta piekabes, puspiekabes	Furgona tipa piekabes, puspiekabes	Cisternas - piekabes, puspiekabes
1	6	17,0	20,0	20,0	20,0
	12	25,0	30,0	29,0	28,0
2	18	30,0	35,0	33,5	32,5
	24	35,0	40,0	38,0	37,0
3	30	39,5	45,0	42,5	41,0
	36	44,0	50,0	47,0	45,0
4	42	48,0	54,5	51,0	48,5
	48	52,0	59,0	55,0	52,0
5	54	55,5	62,0	58,5	55,0
	60	59,0	65,0	62,0	58,0

Speciālo kravas automobiļu, dzīvojamo piekabju, vieglo automobiļu piekabju sākuma vērtības samazinājums atbilstoši ekspluatācijas ilgumam

26.tabula

Ekspluatācijas ilgums		Sākuma vērtības samazinājums, %			
gadi	mēneši	Speciālie –kravas automobiļi ar paceļamo platformu	Dzīvojamās piekabes	Vieglo automobiļu piekabes	Pašizgāzēj-piekabes, puspiekabes
1	6	18,0	17,0	20,0	20,0
	12	25,0	24,0	30,0	28,0
2	18	30,0	29,0	35,0	32,5
	24	35,0	34,0	40,0	37,0
3	30	39,5	38,5	45,0	41,0
	36	44,0	43,0	50,0	45,0
4	42	48,0	46,5	54,5	48,5
	48	52,0	50,0	59,0	52,0
5	54	54,5	52,5	63,0	55,0
	60	59,0	55,0	67,0	58,0

Pretkorozijas apstrādes, papilddarbu un palīgdarbu darbietilpība un materiālu izdevumi

Darbietilpība un materiālu izdevumi virsbūves detaļu pretkorozijas apstrādes darbu veikšanai
27.tabula

Pretkorozijas apstrāde	Darbietilpība, st	Materiāli*, Ls
Sagatavošanās pretkorozijas apstrādei	0,2	---
Pirmajai apstrādājamaī detaļai	0,2 – 0,3	1,40 – 1,80
Katrai nākošajai detaļai	0,1 – 0,15	0,70 – 0,90

* Visi izcenojumi uzrādīti ar 18% pievienotās vērtības nodokli.

Darbietilpība un materiālu izdevumi virsbūves detaļu virsmas formas veidošanas darbu veikšanai

28.tabula

Bojājums	Krāsošanas veids	Viegli pieejamas un viegli formējamas detaļu virsmas		Apgrūtināti pieejamas un apgrūtināti formējamas detaļu virsmas		Grūti pieejamas un grūti formējamas detaļu virsmas	
		Laiks, st	Materiāli*, Ls	Laiks, st	Materiāli*, Ls	Laiks, st	Materiāli*, Ls
Viegls	II	--	--	--	--	--	--
Vidējs	III	0,2 – 0,4	līdz 2,00	0,4 – 0,6	līdz 6,00	0,6 – 0,8	līdz 10,00
Smags	IV	0,4 – 0,8	līdz 4,00	0,6 – 1,0	līdz 8,00	0,8 – 1,5	līdz 12,00

* Visi izcenojumi uzrādīti ar 18% pievienotās vērtības nodokli.

**Transportlīdzekļu vērtību katalogā norādītās transportlīdzekļa
vērtības procentuālais samazinājums atbilstoši ceļu satiksmes
negadījuma brīdim**

*(Iekļauts saskaņā ar Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja biedru sapulces 2008.gada
25.septembra, prot.nr.6, grozījumiem, kas stājas spēkā ar 2008.gada 25.septembri)*

29.tabula

Grupa	Marka / dienu skaits no vērtību kataloga spēkā stāšanās brīža līdz ceļu satiksmes negadījuma datumam	0 – 30 dienas	31 – 60 dienas	61 – 90 dienas	91 – 120 dienas	121 – 150 dienas	151 – 180 dienas	181 – 210 dienas	211 – 241 dienas	241 – 270 dienas	271 – 300 dienas	301 – 330 dienas	331 – 360 dienas
1. grupa	Kia, Daihatsu, Daewoo, Hyundai, Ssang Young, Suzuki, Isuzu (%)	0	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,00
2. grupa	Alfa Romeo, Chrysler, GM, Chevrolet, Citroen, FIAT, Renault, Peugeot, Skoda, Rover, Mini, Lancia (%)	0	0,9	1,35	1,80	2,25	2,70	3,15	3,60	4,05	4,5	4,95	5,40
3. grupa	Subaru, Nissan, Mitsubishi, Mazda, Ford, Honda, Opel, VW, Toyota, Landrover (%)	0	0,8	1,2	1,6	2,0	2,4	2,8	3,2	3,6	4,0	4,4	4,80
4. grupa	Audi, BMW, Mercedes, Saab, Volvo, Porsche, Jaguar (%)	0	0,7	1,05	1,4	1,75	2,10	2,45	2,80	3,15	3,50	3,85	4,20
5. grupa	Pārējo marku vieglie automobiļi (%)	0	0,9	1,35	1,80	2,25	2,70	3,15	3,60	4,05	4,5	4,95	5,40
6. grupa	Komerctransports (līdz 2,0 t) (%)	0	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0
7. grupa	Vilcēji, kravas automobiļi un autobusi (%)	0	1,0	1,5	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0